

Press release (please do not publish before November 5th)

Po devetih letih izdana prva pesmarica EU – razkrivamo izbranih šest slovenskih pesmi

Po sedemdesetih letih izmenjave premoga, jekla in rib znotraj Evropske unije je prišel čas za bolj dušno izmenjavo: zakladnico pesmi. V tiskani obliki in kot aplikacija je končno objavljen kulturni mejnik, prva pesmarica EU, ki jo je zbralo javno društvo, neodvisno od institucij EU. Razkrivamo šest slovenskih pesmi, ki so bile izbrane z javnim glasovanjem.

Danes lahko po vsej Evropski uniji slišimo praznovanje pesmi, saj se je gonilo Evropske unije »enotnost v različnosti« opredmetila v pionirski pesmarici. Pri nastanku Pesmarice EU je sodelovalo več kot 100 glasbenih organizacij in konservatorijev, preko javnih glasovanj, ki jih je pokrivalo več kot 400 medijskih hiš, pa je bilo vključenih več kot 87.000 prebivalcev iz vse unije. Rezultat tega sodelovanja je 164 pesmi, 6 iz vsake od 27 članic Unije, predstavljenih tako v izvirnih 25 jezikih kot v spevni »evropski angleščini«.

Slovenski prispevek

Leta 2018 je v sodelovanju z Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani, Društvom slovenskih skladateljev (DSS) in Javnim skladom Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) 3.290 oseb z glasovanjem izbralo šest cenjenih slovenskih pesmi, v javnem glasovanju, ki so ga spremljali STA, RTV, Dnevnik, Demokracija in Pop TV (na 24ur.com):

1. Ljubezenske pesmi: »**Dan ljubezni**« – (D. Velkavrh / T. Hrušovar)
2. Narava in letni časi: »**Slovenija, od kod lepote tvoje**« – (M. Stare / S. Avsenik, V. Ovsenik)
3. Svoboda in mir: »**Oj Triglav, moj dom**« – (M. Zemljčič – Slavin / J. Aljaž)
4. Ljudske pesmi: »**Kje so tiste stezice**« – (ljudska)
5. Duhovnost in vera: »**Glej zvezdice božje**« – (L. Belar)
6. Otroške pesmi: »**Kekčeva pesem**« – (K. Kovič / M. Vodopivec)

Urednik Pesmarice EU za Slovenijo, Dušan Bavdek, predsednik Društva slovenskih skladateljev in profesor na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani je priskrbel glasbeni zapis in note, medtem ko je prof. dr. Leon Stefanija s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, spisal spremno besedilo. Bavdek tako komentira slovenski prispevek:

»Pesmarica EU v svetu, v katerem so kulturnost, humanost in empatija ponovno pod močnim udarom brezobzirne sebičnosti, plitke ozkosrčnosti in primitivnih poskusov prevlade z grobo silo, na najlepši možen način kliče k medsebojnemu spoznavanju,

spoštovanju, sprejemanju, poslušanju in slišanju. Slovenci, ki imamo podoben poziv k mirnemu in svobodnemu sobivanju zapisan v naši himni, v Pesmarico EU dodajamo šest posrečeno izbranih in izrazno bogatih pesmi, ki večplastno in vsestransko utelešajo slovenski melos, ritem in zven slovenske besede ter slovenskega duha v celoti.«

Izgubljeno in najdeno – v prevodu

Za prevod šestih slovenskih pesmi v spevno angleščino sta bila izbrana Steven Klink, ameriški skladatelj, jazz pianist in mož slovenske jazz vokalistke Mie Žnidarič, ter prevajalec Boštjan Malus. O zahtevni zvrsti prevajanja besedil zapišeta:

"Najin občutek je, da ima vsak jezik svoje lastne in edinstvene melodične kadence in ritme, ki so že sami po sebi del sporazumevalnega orodja danega naroda. In prav to je bil izziv: v angleščini ujeti bistvo vsake od teh sloviti slovenskih pesmi – specifično dinamiko njihovih besedil, pomen in rime. V svojem družnem procesu dela sva se za vsako od pesmi domislila – in ovrgla – na stotine variacij in rešitev, da sva dovršila verze, ki so pristali na teh straneh. Prava čast je bilo zastopati Slovenijo in njeno glasbeno volilo v kar najboljši angleški inačici predstaviti svetu."

Od Bizantinskega cesarstva do rockovskih-klasik

Vsaka od 164 klasik je predstavljena za solo glas, z akordi in besedili, ki so zapisana tako v 25 izvirnih jezikih (in treh abecedah) kot tudi v spevni evropski angleščini. Mozaik spremnih besed, ki ga je izpopolnilo 61 narodnih urednikov oriše vpogled v zgodovino evropske glasbe zadnjih 600 let, od bizantinske himne do sodobnih evropskih rockovskih klasik. Za tiste, ki želijo pesmi poslušati, so na vseh notah na voljo kode QR, ki vodijo do izvirnih posnetkov. Dodatno je na voljo tudi brezplačna aplikacija za vse, ki želijo sodelovati v evropski izmenjavi pesmi.

Jeppe Marsling (50), danski ustanovitelj evropske neprofitne nevladne organizacije, ki stoji za tem projektom, komentira namen Pesmarice EU:

»S Pesmarico EU smo upali, da bi 27 narodom omogočili živeti manj vzporedna življenja skozi izmenjavo pesmi. Na naslovnici smo izbrali izraz 'evropska angleščina', ker izraža način, kako Evropejci govorimo svoj najpogostejši drugi jezik – obarvan z našimi maternimi jeziki. Ni namenjena popolnosti, ampak iskrenemu dialogu. Pesmarica EU je namenjena vsem vrstam srečanj med vsemi vrstami ljudi, tako v dobrih kot tudi v slabih časih: za izobraževanje, koncerte, diplomatska srečanja, ali pa tudi za prve pogovore na vlaku ali v kavarni. Poleg tega bi radi spodbudili pevske dogodke na večinoma tistem vsakoletnem Dnevu Evrope, 9. maja – našem evropskem 'dnevu odvisnosti'.«

Čeprav projekt nosi ime Evropske unije, le-ta ni nastal znotraj njenega sistema, ampak v javnem društvu. Kljub temu ga je močno podprlo 18 ministrov za kulturo, med katerimi je tudi bivši minister za kulturo, dr. Vasko Simoniti. Na Danskem je projekt prejel nagrado Državljan Evrope 2023, ki jo podeljuje Evropski parlament.

Pesmarica EU je sedaj na voljo v Evropski uniji, Združenem kraljestvu in Združenih državah Amerike. Aplikacija, ki vsebuje vseh 164 naslovov, uvodov in povezav do YouTube je brezplačno na voljo preko App Stora in Google Playa ali pa preko spodnje kode QR:

Za dodatne informacije in komentarje glede predlaganih slovenskih pesmi kontaktirajte urednika Pesmarice EU za Slovenijo:

Dušan Bavdek, Društvo slovenskih skladateljev:

Email: info@dss.si / Mobilna št.: (+386) 1 241 56 60

Komentarji glede prevodov: Steve Klink

Email: steveklink@gmx.de / Mobilna št.: (+386) 51-683638

Za splošne pripombe glede Pesmarice EU: Jeppe Marsling, ustanovitelj in predsednik

Email: editor@eu-songbook.org / Mobilna št.: (+45) 71 54 13 61